

РЕШЕНИЕ

№ 6010

гр. София, 27.12.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 2 състав, в публично заседание на 07.12.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Александра Ковачева, като разгледа дело номер **9535** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

35

Производство по реда на чл.267, ал.1 от Изборния кодекс (ИК) във вр. с чл. 145 – 178 от Административно - процесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на Политическа партия „З.” със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.2, ап.4 и със съдебен адрес [населено място],[жк], [улица] чрез законните представители П. К. К., А. Н. К. и Д. П. П. и на П. А. А. със съдебен адрес [населено място],[жк], [улица] срещу РЕШЕНИЕ на Общинската изборителна комисия (ОИК) Столична община за избор на общински съветници, обективирано в протокол на ОИК – СО от 26.10.2011 г. В жалбата се поддържа незаконосъобразност на оспореното решение поради допуснати съществени процесуални нарушения, противоречие с материално правни разпоредби и несъответствие с целта на закона. Поддържат се следните нарушения: 1.Нарушение на принципа на тайно гласуване по чл.2, ал.1 и чл.202 ИК, тъй като изборителните бюлетини не били изработени от непрозрачна хартия, а от хартия, която позволявала да бъде установено за коя партия е гласувал гласоподаателят. Посочва се неспазване на изискването по чл.162, ал.2 ИК, което било довело до нарушаване на забраната по чл.180 ИК. 2.Нарушение на принципа за всеобщо изборително право чрез изготвяне на „Списък на заличените лица” от ГД „ГРАО” към МРРБ на база данни на лица с настоящ адрес в чужбина, подадени от Министерство на вътрешните работи, като МВР и ГД „ГРАО” „били наясно, че информацията в

списъците не е достоверна и актуална”. 3.Образуване на множество избирателни секции в нарушение на чл.72 ИК в една избирателна секция да бъдат включени до 1000 избиратели. В резултат на това пред избирателните секции се образували огромни опашки за гласуване, а избирателите не могли да получат достъп до избирателните секции. 4.Нарушение на процедурата по гласуване чрез удължаване на изборния ден над максимално допустимото време, до 21.00 часа с решение на ЦИК № 1331-ПВР-МИ/23.10.2011 г. и затрудняване на гласуването поради сложните и неясни образци на бюлетини. 5.Нарушения на изборната процедура по преброяване на подадените гласове и отчитане на резултатите, тъй като протоколите на СИК за отчитане на резултатите масово били сгрешени (около 80 %). Посочва се в жалбата, че чрез медиите били станали обществено известни случаи на оставяне без надзор на изборни книжа, присъствие на народни представители, които са получили нерегламентиран достъп до изборните книжа. 6.Нарушение чрез необявяване на резултатите от гласуването в срок от 48 часа след приключване на гласуването. 7.Издаване на обжалваното решение на база на нищожни документи – т.нар. служебни протоколи, които заместват липсващи протоколи на СИК, тъй като ИК не предвиждал възможността за създаване на подобни „служебни протоколи”. 8.Липса на отбелязване на дата и час на издаване на оспореното решение. Поддържа, че съгласно чл.33, ал.2 ИК ОИК следвало да обявява решенията си в деня на приемането чрез поставяне на общодостъпно място в сградата, в която се помещава. В решението за избор на общински съветници, което било обявено, липсвало отбелязване на дата и час на поставянето, което било равнозначно на липса на реквизит. В резултат на посочените нарушения жалбоподателите поддържат искане за отмяна на обжалваното решение на ОИК – СО за избор на общински съветници от 26.10.2011 г. Подробни съображения излагат в писмени бележки от 13.12.2011 г.

Към образуваното съдебно производство е присъединена жалба на Местна коалиция „ОДС – Общност на демократичните сили” със съдебен адрес [населено място] 1408, [улица], [жилищен адрес] външни стълби. В жалбата са изложени следните съображения за незаконосъобразност на решението на ОИК – СО за избор на общински съветници: 1.Противоречие на данните в протокола на ОИК-СО от 26.10.2011 г., тъй като според подписите са гласували 475 131 избиратели, а в избирателните урни били намерени 475 428 бюлетини. 2.Посочва твърде големия брой недействителни бюлетини - 14 079, което тълкува като грубо и съзнателно нарушаване на изборния процес. 3.Посочва следните нарушения, допуснати от СИК: неспазване на изискванията по чл.212, ал.6 ИК за поставяне на извлечение от протокола на видно място в секцията; разминаване между броя на гласовете, получени за Местна коалиция „ОДС” съгласно извлечения от протоколи на СИК и резултатите, обявени от ОИК, които съгласно извлеченията от протоколи на СИК били „значително повече”. 4.Грубо нарушение на изборния процес от ОИК, изразяващо се в ръчно броене на бюлетини, което било изцяло в правомощията на СИК. Жалбоподателят Местна коалиция „ОДС” претендира съда да постанови решение, с което да обяви избора за общински съветници в СО за недействителен. Подробни съображения излага в писмени бележки от 13.12.2011

г.

Към образуваното съдебно производство е присъединена жалба на А. Л. Г. – кандидат за общински съветник от ПП „Партия за хората от народа” със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.1. В жалбата са изложени следните съображения за незаконосъобразност на решението на ОИК – СО за избор на общински съветници: 1. Допуснати нарушения при учредяването на изборителните комисии. 2. Нарушаване правото на глас чрез включване на избиратели в „Списък на заличените лица”. Без посочване на конкретни случаи или конкретни изборителни секции поддържа, че в списъците са включени множество граждани, които са живели пред последните 4 месеца преди изборите в Б., като същевременно стотици или хиляди избиратели са били допуснати да гласуват изборително, въпреки включването им в „забранителните списъци”. 3. Образуване на изборителни секции в нарушение на чл.72 ИК. 4. Нарушаване на процедурата по гласуване чрез удължаване на изборния ден до 21.00 часа. 5. Нарушения при преброяване на гласовете, като посочва изявление за медиите на ОИК - СО, че около 80 % от протоколите на СИК „били сгрешени”. Поддържа, че не била ясна съдбата на сгрешените протоколи, дали са поправени и по какъв начин се отразяват на вота на гражданите, както и наличието на възможност за подмяна на сгрешени протоколи от членове на СИК и недопустимо повторно преброяване на бюлетини от представители на ОИК – СО. 6. Необявяване на резултатите в срок от 48 часа след приключване на гласуването. 7. Издаване на обжалваното решение на база нищожни документи – „служебни протоколи”, които замествали липсващи протоколи от СИК. 8. Липса на отбелязване на дата и час на поставяне на решението, което било обявено чрез поставяне на сградата на ОИК. Жалбоподателят А. Л. Г. претендира съдът да постанови решение, с което да обяви избора за общински съветници в СО за недействителен.

Към образуваното съдебно производство е присъединена жалба на Г. С. А., Т. С. Д., И. Я. Т. и Н. Й. Б. - кандидати за общински съветници от ПП „Българска социалистическа партия”, всички със съдебен адрес [населено място], [улица]

10. В жалбата им са изложени следните съображения за незаконосъобразност на решението на ОИК – СО за избор на общински съветници: 1. Преминаване на изборите при лоша организация, което лишило редица гласоподаватели от конституционно гарантираното им право на глас, тъй като много от тях се отказали да гласуват поради дългото чакане. 2. Недопустимо удължаване на изборния ден до 21.00 часа с нищожно решение на ЦИК № 1331 ПВР-МИ/23.10.2011 г., което довело до промяна на резултата от гласуването, тъй като гласовете на всички лица, гласували в интервала 20.00 часа – 21.00 часа били недействителни, защото са гласували извън изборния ден. 3. Нарушения при отчитане на изборните резултати и при предаване на секционните протоколи в ОИК - пренасяне на изборни книжа без изискуем кворум от членове на СИК, което довело до възможност при установяване на грешки от ОИК сгрешените протоколи да бъдат подменени с нови, подписвани само от един или двама членове на СИК. Оставяне на изборни книжа без надзор. Грешно отразени резултати в почти 100 % от секционните протоколи. Съставяне на „служебни протоколи” на базата на издадени от Изчислителния център при

ОИК разписки, без протоколите да са подписани от членове на СИК. Неподписване на секционните протоколи от всички членове на СИК. Голям брой недействителни бюлетини. Присъствие на външни лица и боравенето им с изборни книжа - народните представители от ПП „ГЕРБ“ С. С. И. и И. Й. Б., които след приключване на изборния ден са присъствали в сградата на ОИК – СО в зала „У.“ и са пренасяли чували с изборни материали в нарушение на чл.20, ал.7 ИК. Намерени в избирателните урни около 508 бюлетини повече от подписите в избирателните списъци, както и разминаване между общия брой действителни гласове и тези, разпределени по кандидатски листи. Разминаване между общия брой действителни гласове, разпределени по кандидати за кмет на Столична община. 4. Допуснати нарушения при съставяне и работа с избирателните списъци чрез включване на избиратели в „Списък на заличените лица“, които разбрали за това в изборния ден. 5. Нарушения при учредяване на избирателните комисии. 6. Провеждане на изборите в условия на страх и напрежение. Жалбоподателите претендират съдът да постанови решение, с което да обяви избора за общински съветници в СО за недействителен.

Жалбоподателят Н. Й. Б. представя писмени бележки от 07.12.2011 г.

Ответникът ОБЩИНСКА И. КОМИСИЯ - СТОЛИЧНА ОБЩИНА с адрес [населено място], [улица], стая 107, чрез председателя М. Б. и член на комисията Д. И. оспорва жалбите. Подробни съображения по всяка една от тях излага в придружителните писма на жалбите до съда, в писмени становища от 23.11.2011 г. и от 28.11.2011 г., както и в допълнителни писмени бележки от 14.12.2011 г.

Заинтересованата страна Политическа партия „ГЕРБ“ с адрес гр. С., площад „Б.“ № 1, НДК Административна сграда, чрез процесуалните представители адв. Л. Д. и адв. И. А., оспорва жалбите. Подробни съображения излага в писмени становища от 14.11.2011 г., от 28.11.2011 г. и в писмени бележки от 14.12.2011 г.

Заинтересованата страна Политическа партия „БСП“ с адрес [населено място], [улица], не взема становище по жалбите.

Заинтересованата страна Политическа партия „А.“ с адрес [населено място], [улица] не взема становище по жалбите.

Заинтересованата страна ПП „ВМРО – Българско национално движение“ с адрес [населено място], [улица] не взема становище по жалбите.

Заинтересованата страна КП „С. коалиция“ с адрес С., [улица] не взема становище по жалбите.

Заинтересованата страна Политическа партия „НДСВ“ - с адрес [населено място], [улица] не взема становище по жалбите.

Заинтересованите страни Г. С. К., Ж. И. Б., Г. С. С., А. М. Д., Б. Я. Б., К. Д. П., А. Н. Б., В. Д. Д., М. Х. Х., О. Г. В., И. Н. М., Р. Н. Г., П. А. Б., всички с адрес [населено място], [улица] чрез процесуалния им пълномощник адв. М. Х. Х. със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.3, ап.6 не оспорват жалбите.

Заинтересованата страна Б. Ц. Ц. със съдебен адрес [населено място], [улица] не оспорва жалбите. Подробни съображения за изборни нарушения излага в писмена молба от 23.11.2011 г. и от 06.12.2011 г.

Заинтересованата страна Р. М. М. със съдебен адрес [населено място], [улица] не взема становище по жалбите.

Заинтересованата страна П. Н. П. със съдебен адрес [населено място], [улица] не взема становище по жалбите.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Съгласно чл.136, ал.1 от Конституцията на Р. Б. общината е основна административно териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление, като гражданите участват в управлението ѝ чрез избраните от тях органи на местно самоуправление.

Орган на местно самоуправление в общината е общинският съвет, който се избира от населението на съответната община за срок от четири години по реда, определен със закон (чл.138 от Конституцията). Общинският съвет принадлежи към системата от представителни органи на съвременната демократична държава, състояща се от националния представителен орган – Народното събрание, и от местните представителни органи – общинските съвети. Представителният характер на общинския съвет като орган на местното самоуправление принадлежи към сърцевината на демократичното управление, като постулира равно участие на гражданите в него чрез съразмерно отразяване на тяхната воля. Гражданите на общината са общопредставени чрез избраните от тях общински съветници.

Съобразно изискването на чл.138 от Конституцията редът за избор на общински съветници е определен в Изборния кодекс (Д.в. бр.9/28.01.2011 г.), който кодифицира материята по организацията и реда за провеждане на избори, като регулира обществените отношения в тази област, обединявайки четири вида избори – за народни представители, за членове в Парламента на ЕС, за президент и вицепрезидент и за кметове и общински съветници. Спазването на процедурите, предвидени в Изборния кодекс, както и приемането на актове от органите, съставени по съответния законов ред, съставлява гаранция за законосъобразност на изборния процес.

Съгласно чл.14 ИК за провеждане на изборите се назначават различни изборителни комисии. Гаранция за осъществяване на вътрешен контрол в работата на комисиите е разпоредбата на чл.15, ал.3 ИК - представителите на една партия или коалиция от партии не могат да имат мнозинство в една и съща изборителна комисия. Председателят и секретарят не могат да бъдат от една и съща партия или коалиция от партии. Съгласно чл.30, ал.8 ИК Общинската изборителна комисия (ОИК) се назначава от ЦИК, но задължително по предложение, след провеждане на консултации при кмета на съответната община между парламентарно представените партии и коалиции от партии и партиите и коалиции от партии, които имат членове на Европейския парламент (чл.30, ал.2 ИК) и след постигане на съгласие между участниците в консултациите. При назначаването на членове на ОИК се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции от партии, като се използва методът на най-големия остатък (чл.31, ал.3 ИК при невъзможност партия или коалиция от партии да има мнозинство съгласно чл.15, ал.3 ИК). По идентичен начин се попълва съставът на секционните изборителни комисии (СИК) съгласно чл.34 и чл.35 ИК. В тази насока е прието решение № 30/18.07.2011 г. на ЦИК за назначаване на ОИК с подробно регламентиране на процедурата по провеждане на консултации пред кмета на съответната община и определяне на състава на комисиите. По идентичен начин е спазено съотношението между

парламентарно представените партии и коалиции и партия „НДСВ”, която има членове на Европейския парламент при съставяне на СИК съгласно решение № 56-ПВР-МИ/05.08.2011 г. на ЦИК.

Именно начинът на съставяне и назначаване на ОИК и СИК е гаранция за прозрачност и законност в работата на тези колективни органи по провеждане на изборите. Затова и с оглед постигане на процедурна бързина е логично актовете на тези органи да се обжалват в кратки срокове по административен ред (пред горестоящата избирателна комисия), след което същите стават стабилни административни актове - задължителни за изпълнение и с невъзможност за преразглеждане на тяхната законосъобразност. Съгласно чл.36, ал.1, т.6 ИК СИК разглежда жалби, по които се произнася незабавно, като решението се съобщава веднага на жалбоподателя. Съобразно чл.33, ал.1, т.13 ИК решения и действия на СИК се обжалват пред ОИК, която се произнася по жалбата незабавно, до един час от постъпването ѝ и преди края на изборния ден решението се обявява незабавно и *не подлежи на обжалване*. Съгласно чл.33, ал.3 ИК решенията на ОИК могат да се обжалват в срок до три дни от обявяването им пред ЦИК, която разглежда жалбата в срок до три дни и се произнася с решение, което се обявява *незабавно и не подлежи на обжалване*. Съгласно чл.229, ал.1, т.5 ИК и видно от образца на протокола на СИК (приложение № 71 към решение № 14-МИ от 23.06.2011г. на ЦИК) има графа, в която се отбелязват постъпилите в изборния ден жалби и възражения (от кого е жалбата, взето ли е решение от СИК), както и дали жалбите, възраженията и решенията по тях са приложени към съответния протокол на СИК. По идентичен начин съгласно чл.244, ал.1, т.19 ИК в протокола на ОИК за избиране на общински съветници (приложение № 77 към цитираното решение на ЦИК) има графа за отбелязване на спорове и възражения относно представените от ЦИК протоколи и посочените в тях резултати, какви са взетите от тях решения от ОИК; има ли постъпили жалби след откриване на изборния ден, с отбелязване от кого са подадени и какво е решението на ОИК. Горепосоченият начин на съставяне на избирателните комисии, административният ред за обжалване на решенията им, редът за вписване на постъпилите жалби в протоколите на СИК и ОИК, които са официални удостоверителни документи, са гаранция за прозрачност и законност на изборния процес. По аргумент разпоредбите на чл.33, ал.1, т.13 и ал.3 ИК посочените актове и действия на СИК, респ. ОИК не подлежат

на съдебен контрол (решенията на горестоящата изборителна комисия не подлежат на обжалване). Съдебният контрол за законосъобразност на изборния процес се осъществява въз основа на отбелязванията в официалните удостоверителни документи - протоколи на СИК и ОИК и данните в тях относно характера на жалбите и взетите решения. Протоколите, които съставят назначените СИК, в които установяват резултатите от гласуването чрез преброяване за съответния вид избор, са в три идентични екземпляра изработени на трипластова индигирана хартия и когато *в тях няма отразени* постъпили в изборния ден жалби и взетите по тях решения, няма описани подадени заявления или възражения, няма забележки, няма подписи с особени мнения, логично следва изводът, че при произвеждане на избора не са допуснати нарушения – в този смисъл е решение № 16741/19.12.2011 г. по адм.д.№14933/2011 г. на ВАС, IV-то отделение. Неслучайно съгласно чл.185, ал.1 ИК СИК може да преустанови гласуването, когато са налице *съществени нарушения* на изборния процес. Това решение се съобщава незабавно на ЦИК и се отразява в протокола на СИК (чл.185, ал.2 и ал.3 ИК). В представените по делото 1449 броя секционни протокола липсва отбелязване за преустановяване на гласуването поради съществени нарушения на изборния процес по смисъла на чл.185, ал.1 ИК. Не съществува колебание в съдебната практика, че не всички нарушения на изборния процес следва да доведат до касиране на изборния резултат, а само онези от тях, които са съществени, т.е. дават отражение върху крайния резултат като подменят волята на избирателите. Затова в хода на съдебното производство по чл.267 ИК оспорването на изборния резултат е свързано с оспорване на данните в протоколите на СИК, респ. ОИК. От гледна точка на процесуалните закони това оспорване на съдържанието на официален удостоверителен документ е свързано с откриване на производство по реда на чл.193 и сл. ГПК. Оспорването не следва да бъде „общо” оспорване на изборния резултат, а да визира конкретни нарушения на изборния процес, извършени в конкретни избирателни секции, от конкретни секционни избирателни комисии. Респ. съдебната проверка за законосъобразност ще се осъществи на база отбелязванията в официалните удостоверителни документи (протоколи на СИК и ОИК) при съвкупна преценка на всички събрани по делото доказателства.

I.Относно съставянето на избирателни списъци:

Съгласно чл.3, ал.4 ИК право да избират общински съветници и кметове

имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, със следните ограничения: 1. да не са поставени под запрещение, 2. да не изтърпяват наказание лишаване от свобода и 3. изискването за уседналост - да са живели най-малко през последните 4 месеца в съответното населено място. Доколкото право на участие в местните избори имат всички граждани на Европейския съюз при спазване на изискванията по чл.3, ал.5 ИК, то избирателните списъци за общински съветници и кметове се състоят от две части – Част I по постоянен адрес на гражданите на РБ и Част II по заявени от граждани на друга държава – членка в ЕС адреси на пребиваване на територията на съответното населено място. Проверката на посочените изисквания относно наличие на право на глас се осъществява към датата на съставяне на избирателните списъци. Относно съставянето на избирателни списъци и избирателни секции съдът е имал възможност да се произнесе в хода на съдебното производство по повод допускане събирането на доказателства в смисъл, че контролът за законосъобразност на изборния резултат по чл.267 ИК *не включва проверка* на начина на съставяне на списъците и секциите. Принципът е (чл.40, ал.2 и чл.41, ал.2 ИК), че избирателни списъци се съставят по постоянен адрес и всеки избирател може да се впише само в едни избирателен списък. Доколкото списъците се съставят от общинските администрации и се подписват от кмета на общината (чл.40, ал.1 ИК) неговият акт е самостоятелен административен акт, който подлежи на самостоятелно обжалване. При липса на такова обжалване е налице влязъл в сила, стабилен административен акт, който подлежи на изпълнение. Гаранция за упражняването на правото на глас е възможността за заличаване, вписване, дописване и респ. обжалване на отказите за това по реда на чл.46 и чл.48 ИК, за вписване на избирател в списъка в изборния ден от СИК по реда на чл.47 ИК, обжалване на отказа на СИК да извърши дописване съгласно чл.48, ал.2 ИК, за което следва да има отбелязване в официалния удостоверителен документ (протокол на ОИК). Публикуването на избирателните списъци по начин, осигуряващ възможност на всеки избирател – български гражданин да направи справка в избирателен списък по ЕГН съгласно чл.54, ал.4 ИК, също е гаранция за свободното упражняване на избирателното право.

С Решение № 470-МИ от 23.08.2011 г. на ЦИК са конкретизирани съставянето, обявяването, публикуването, както и възможностите за

дописване в избирателните списъци, вкл. в изборния ден от СИК, за отстраняване на непълноти и грешки. Решенията на ЦИК сами по себе си имат характер на стабилни административни актове (Решение № 4 на Конституционния съд от 1992 г. по к.д. № 1 от 1991 г.). Липсват данни по делото за обжалване и отмяна на посоченото решение на ЦИК, т.е. същото е влязъл в сила, стабилен административен акт, който подлежи на изпълнение. Съгласно същото в списъка по чл.187, ал.1, т.7 ИК се включват всички *автоматизирано заличени* от избирателните списъци лица и причините за заличаването им: лица с настоящ адрес през последните 4 месеца преди датата на провеждане на изборите *извън* Р. Б.; поставени под запрещение; изтърпяващи наказание „лишаване от свобода“; поискали вписване в избирателния списък по настоящ адрес. Този списък се отпечатва от ГД „ГРАО“ към МРРБ и се предоставя на общинските администрации за предаване на СИК. Заличаването се извършва *автоматизирано* преди отпечатване на избирателните списъци, а след това – чрез хоризонтална черта. Така избирателите са могли да проверят вписването си (респ. отсъствието си) в избирателните списъци при тяхното обявяване на видно място в района на съответната секция (чл.54, ал.1 ИК) и при публикуването им на интернет страницата на съответната община (чл.54, ал.4 ИК), респ. да обжалват допуснатите грешки и непълноти по предвидения в ИК ред. Отстраняване на подобни грешки е недопустимо в производството по реда на чл.267 ИК. Видно от писмо рег. № 18101 от 16.09.2011 г. на директора на Дирекция „Комуникационни и информационни системи“ – МВР до директора на ГД „ГРАО“- МВР въпреки наличието на „открити неточности“ технологията, по която се генерира посоченият списък е в съответствие с чл.3, ал.4 ИК: ЕГН, код на държавата от адреса в чужбина, дата на заявяване на адреса за лица, които са декларирали адрес в чужбина преди 2010 г. и актуалният им адрес в чужбина е с дата след 28.03.2011 г. (стр.544 – 545 от т.ІІ от делото). В писмото е допусната техническа грешка при изписване на годината 2010 г. вместо 2011 г., което се установява от приложената на стр.545 от делото технология.

От избирателните списъци се заличават имената на гражданите, които са загубили правото гласуват (загубили българско гражданство, поставени под запрещение или с влязла в сила присъда) или починали (чл.46, ал.1 ИК), гражданите с издадени удостоверения за гласуване на друго място (чл.40, ал.5 ИК), вписани в избирателен списък по настоящ адрес съгласно чл.53, ал.3 ИК или съгласно чл.64

ИК, които имат настоящ адрес (адрес на пребиваване) извън Б. последните 4 месеца преди изборите. Всички горепосочени обстоятелства несъмнено следва да бъдат проверени, за да се гарантира съставянето на списъците при спазване на посочените изисквания. За проверка спазването на изискванията по чл.3, ал.4 и ал.5 ИК нормата на чл.62, ал.6 ИК предвижда извършването на проверка от Министерство на вътрешните работи и от Министерство на правосъдието. Така избирателните списъци по постоянен адрес се съставят от общинските администрации по регистъра на населението (чл.40, ал.1 ИК) и отпечатват въз основа на данните от Националния регистър на населението от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване” в МРРБ (чл.52, ал.4 ИК), но след извършване на проверката по чл.62, ал.6 ИК от МВТР и МП. Така дори наличието на погрешно подадени данни на граждани в списъците е гарантирано чрез възможността за дописване в списъците, вкл. в изборния ден, респ. обжалване на недопускане на избирател до гласуване по реда на чл.36, ал.4 ИК, респ. обжалване на отказ от дописване съгласно чл.48 ИК. По делото не се събраха никакви доказателства за подадени жалби по горепосочения процесуален ред, нито има отбелязване за такива в протокола на ОИК – СО от 26.10.2011 г. и във всички приложени 1449 протокола на СИК, поради което следва да се приеме, че твърденията на жалбоподателите за нарушения в тази насока не са доказани и не са се отразили на изборния резултат. В същия смисъл са изводите в т.3 от Решение № 4/04.05.2011 г. по к.д.№4/2011 г. (Д.В.бр. 36 от 10.05.2011 г.), с което е отхвърлено искането на 71 народни представители от 41-вото Народно събрание за обявяване на избора на Р. А. П. и М. С. П. за президент и вицепрезидент на Р. Б., произведен на 23 и 30 октомври 2011 г., за незаконен.

Както вече се посочи, законовият ред за отбелязване наличието на подобни жалби е чрез вписване в протокола на СИК, респ. ОИК, каквито вписвания по делото не се констатираха. Действително към жалбата на кандидатите за общински съветници от ПП „БСП” (стр.135 и сл. от т.І от делото) има приложени жалби, които обаче не съдържат никакви данни за входирането им в някоя избирателна комисия, т.е. данни, че действително са подадени възражения пред СИК или ОИК в изборния ден. Същите представляват частни диспозитивни документи без обвързваща съда доказателствена сила относно тяхното съдържание или дата на съставяне. Ето защо съдът не може да ги свърже

с данните в конкретен секционен протокол, за да извърши проверка и съпоставяне на изнесеното в жалбите. По изложените съображения съдът не кредитира приложените към жалбата на кандидатите от ПП „БСП” жалби, които не съдържат достоверна дата на изготвяне или данни, че са входирани в конкретна СИК или в ОИК –СО. Приложените жалби от председателя на ГПЩ [населено място] на ПП „БСП” Р. О. до ЦИК (стр.146 и стр.148 от т.І от делото) съдържат твърде общи оплаквания, които без допълнително конкретизиране не могат да бъдат проверени в производството по чл.267 ИК.

По изложените съображения съдът приема, че законово регламентираният начин за съставяне и публично оповестяване на изборните списъци с възможност да се отстраняват непълноти и грешки (чл.50 ИК), наличието на възможност за дописване в списъка (вкл. в изборния ден съгласно чл.47 ИК), ред за обжалване на отказите за дописване, преценени съвкупно с липсата на данни по делото за подадени конкретни жалби от конкретни граждани за нарушения в тази насока, следва да се тълкува като липса на нарушения, които биха могли да доведат до промяна на изборния резултат.

II. Относно съставянето на изборителни секции:

Съгласно чл.71, ал.1 ИК гласуването и преброяването се извършва по изборителни секции. Доколкото изборителните секции на територията на общината се образуват със заповед на кмета на общината (чл.71, ал.2 ИК), която се обявява публично и подлежи на самостоятелно обжалване (чл.71, ал.3 ИК), то съдебен контрол за законосъобразност върху начина на съставяне на изборителните секции на територията на СО в производството по чл.267 ИК е недопустим. По делото са представени доказателства за образуването в Столична община на 1425 редовни изборителни секции и 24 бр. заповеди от ръководители на заведения, домове и болници по реда на чл. 72, ал. 8 от ИК, т.е. изборителните секции на територията на СО са 1449. Видно от приложените 1449 протокола на СИК в нито една изборителна секция не са гласували повече от 1000 избиратели. Напротив, при проверка на приложените 1449 секционни протокола гласувалите лица в секциите с определени над 1000 гласоподаватели са между 329 гласоподаватели - за секция 06052 и 605 - за секция 07044 (навсякъде в съдебното решение за процесуална икономия съдът пропуска първите цифри 2246, които са идентични за СО). В намерените по делото 94 броя протокола на СИК с избиратели

по списък над 1000 е отбелязана нормална изборна обстановка. В следните секционни протоколи е отбелязано, че изборната обстановка е „напрегната”: 15047, 14045, 13001, 10032, 10035, 10038, 10051, 10062, 06040, 05009, но във всички изброени протоколи на СИК липсва отбелязване за постъпили жалби, направени възражения или протоколът да е подписан с особено мнение от член на СИК. Ето защо съдът приема, че не е допуснато съществено ограничаване правото на глас на избирателите, което би довело до опорочаване на изборния резултат, вкл. поради нарушаване на експертната бройка от 936 гласоподаватели за една секция в рамките на нормална продължителност на изборния ден, дадени в експертиза по к.д.№ 10/2009 г. (Решение на КС № 2/2010 г.). В същия смисъл са изводите в т.1 от Решение № 12/13.12.2011 г. на КС по к.д.№ 11/2011 г.

III. Относно установяването на изборните резултати:

Съгласно чл.211, ал.1 ИК резултатите от гласуването се установяват от СИК и се отразяват в протокол. След съставянето му протоколът на СИК се подписва от всички членове на комисията (чл.212, ал.1 ИК). По аргумент от разпоредбата на чл.212, ал.5 ИК неподписването на протокола от член на комисията *не го прави недействителен*. Ето защо липсата на подпис на един или повече членове на СИК върху протокола с изборния резултат, не се отразява на неговата действителност съобразно изричната законова разпоредба. Възраженията на жалбоподателите в тази насока са изцяло неоснователни както относно липсата на един, така и на няколко подписа на членове на СИК. В приложените 1449 протокола на СИК липсват отбелязани разногласия между членове на комисииите относно техния състав, както и отбелязвания за постъпили възражения или подписване на протокол с особено мнение от членове на СИК, поради което следва да се приеме, че не са допуснати твърдените съществени нарушения на изборния процес. В протокол 17044 е отбелязано, че комисията се разписва с „особено мнение” поради отказ на двама гласоподаватели да гласуват за общински съветници. В протокол 15002 срещу подписите на членовете на СИК е отбелязано „с особено мнение”, без прилагане на такова. Самият протокол №[ЕИК] няма никакви зачерквания, като отразените в него действителни гласове за общински съветници са 261, от които 107 за ПП „ГЕРБ”, 104 гласа за ПП „БСП” и 16 гласа за КП „С. коалиция”. Този брой на действителните гласове не може да се отрази на изборния резултат

(навсякъде в съдебното решение съдът не споменава намерените действителни гласове за партии и коалиции под 10 броя). Неприлагането на жалби, възражения или особени мнения, когато такива са отбелязани в секционните протоколи, не ги прави недействителни само на това основание. Тези обстоятелства следва да се обсъдят във връзка с цялото съдържание на протокола на СИК – когато същият не съдържа зачерквания във връзка с изборните резултати, спорове относно действителността на бюлетини, подписан е от мнозинството от членовете на СИК без възражения, отделни недостатъци в съдържанието му не се отразяват на крайния изборен резултат и вота на избирателите. Жалбоподателите конкретизират следните нарушения, допуснати при съставянето на протоколи на СИК:

Протокол №12034 - постъпили жалби от Р. А. – застъпник от партия „Хора от народа“ срещу Л. С. Х.. Посочено е в секционния протокол, че се прилага решение на СИК, което липсва. Съдът взема предвид, че в протокола няма задрасквания или зачерквания относно изборния резултат, не са отразени особени мнения, поради което неприлагането на посочената жалба не се отразява на изборния резултат.

Относно протокол №19072 жалбоподателите посочват, че е нечетлив. Протоколът е изготвен във формата по приложение № 71 към решение №14-МИ/23.06.2011 г. на ЦИК, т.е. в предписаната по закон форма и ред по смисъла на чл.179, ал.1 ГПК. Съдържа списък на политически партии и коалиции от партии и макар същият да е нечетлив, отразява изборните резултати без задрасквания, няма отбелязани жалби и особени мнения. От друга страна протоколът не е оспорен в съдебно заседание, за да може съдът да изиска четливо копие, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила на официален удостоверителен документ.

Протокол №19034 – има само един подпис на член на СИК. В протокола е отбелязано, че са гласували 447 избиратели, от което 240 гласа за ПП „ГЕРБ“, 70 гласа за ПП „БСП“, 19 за ПП „А.“ и 42 гласа за КП „С. коалиция“.

Протокол №11041 – има само един подпис на член на СИК, при отбелязани резултати 111 гласа за ПП „ГЕРБ“, 83 за ПП „БСП“, 26 за КП „С. коалиция“, останалите партии са получили под 10 гласа. За да зачете материалната доказателствена сила на посочените два протокола на СИК съдът взема предвид, че в същите няма никакви зачерквания, отбелязана е спокойна изборна обстановка, без постъпили

жалби от гласоподаватели и особени мнения на членове на СИК. По отношение на протокол № 11016 и други, посочени в писмената защита от 13.12.2011 г., жалбоподателите възразяват, че липсва дата и час на приключване на изборния ден. Съдът приема, че единствено липсата на дата и час на приключване на изборния ден не могат да се отразят на действителността на изборния резултат. Протокол № 11016 е подписан от всичките седем членове на СИК, има зачерквания, но същите са отбелязани с подписите на всички членове на СИК. Ето защо съдът зачита материалната доказателствена сила на протоколите на СИК без отбелязана дата и час на приключване на изборния ден.

По отношение протокол № 05018 жалбоподателите възразяват, че в частта, касаеща действителните гласове, липсват подписи на всички членове на СИК. Въпреки това протоколът съдържа страница, подписана от всички членове на СИК, няма задрасквания освен по т.4 „Брой ПП, КП който е константен „39”, няма жалби, особени мнения, отбелязана е нормална изборна обстановка. Следва да се отбележи, че визираните от жалбоподателите недостатъци на конкретно посочени секционни протоколи (както в хода на съдебното производство, така и в писмената им защита), са *несъществени* и извадени от контекста и съдържанието на целия протокол, което е недопустимо по вече изложените съображения. Действително посочените секционни протоколи съдържат няколко подписа на членове на СИК или липсват незначителни реквизити от съдържанието им, но тези обстоятелства, обсъдени в съвкупност с цялото съдържание на официалния удостоверителен документ, а именно, че няма разногласия или възражения между членовете на СИК, че изборната обстановка е била спокойна и нормална, без постъпили жалби, протекла в присъствието на застъпници и избиратели, мотивират съда да приеме, че не е допуснато съществено нарушение на изборния процес, което отразява неправилно вота на избирателите.

Съдът констатира, че протокол № 05034 е с изключително *много задрасквания* и попълнен с нечетлив почерк, но поправките са отбелязани с подписи на членове на комисията. Във визирания от жалбоподателите протокол № 05044 не са налице зачерквания при изписването на изборния резултат с думи, а поправките в протокол № 04048 са подписани от четирима членове на СИК. В протокол № 03020 не са вписани имената на членовете на комисията, но същите са установими, тъй като има акт за

назначаване на комисията, протоколът няма никакви зачерквания и е подписан от всичките седем членове на СИК. Във всеки един от посочените протоколи е отбелязана нормална изборна обстановка, без постъпили жалби и възражения, без разногласия между членовете на СИК, поради което констатираните недостатъци са несъществени.

Тук е мястото да се отбележи, че в голяма част от секционните протоколи са извършени задрасквания, *отбелязани с подписите минимум на двама члена на СИК, а на много места – с подписите на всичките членове на СИК.* Това са следните протоколи на СИК:

24003, 24004, 24006, 24009, 23003, 23011, 23016, 23021, 22001, 22002, 22004, 22005, 22007, 22008, 22016, 22018, 22020, 22021, 21001, 21006, 21012, 21015, 21018, 21019, 21025, 21026, 20007, 20013, 20014, 20017, 20019, 20024, 20028, 20035, 20036, 20041, 20042, 20043, 20045, 20046, 20047, 20053, 19072, 19076, 19083, 19085, 19087, 19089, 19090, 19097, 19098, 19100, 19102, 19105, 19106, 19108, 19109, 19110, 19112, 19117, 19118, 19120, 19122, 19130, 19001, 19009, 19010, 19011, 19021, 19029, 19033, 19034, 19042, 19053, 19056, 18001, 18002, 18006, 18008, 18014, 18015, 18020, 18021, 18022, 18023, 18029, 18035, 18037, 18040, 18041, 18042, 18044, 18049, 18051, 18054, 17019, 17023, 17025, 15051, 15053, 15054, 15060, 15081, 15082, 15090, 15095, 15103, 15031, 15045, 15048, 15013, 15017, 14018, 14021, 14034, 14035, 14041, 14047, 14055, 14066, 13003, 13004, 13009, 13010, 13032, 13039, 13045, 12005, 12010, 12025, 12027, 12029, 12035, 12036, 11011, 11013, 11014, 11046, 11018, 11019, 11020, 11024, 11027, 11030, 11032, 11043, 11050, 11056, 11060, 11061, 11062, 11066, 11067, 11070, 10008, 10010, 10012, 10016, 10017, 10021, 10022, 10029, 10040, 10046, 10048, 10054, 10086, 09002, 09006, 09013, 09018, 09019, 09023, 09028, 09029, 09033, 09042, 09046, 08008, 08011, 08019, 08028, 07006, 07011, 07016, 07017, 07029, 07030, 07032, 07033, 07037, 07038, 07069, 07070, 06009, 06011, 06013, 06014, 06023, 06029, 06036, 06038, 06049, 06056, 06058, 06061, 06062, 06063, 06066, 06074, 06075, 06076, 05007, 05008, 05009, 05010, 05011, 05013, 05017, 05020, 05030, 05031, 05032, 05034, 05035, 05042, 05052, 05057, 05060, 05061, 04024, 04031, 04035, 04037, 04039, 04043, 04055, 04057, 03003, 03007, 03011, 03012, 03017, 03022, 03038, 03041, 03050, 03055, 03058, 03059, 02002, 02003, 02004, 02005, 02014, 02020, 02021, 02022, 02024, 02034, 02038, 02039, 02042, 02045, 02053, 02055, 02058, 02059, 02067, 02068, 02074, 02079, 02084, 01005, 01006, 09032, 07042, 01009, 01011, 01012, 01021, 01022, 01039, 01044.

Действително голяма част от поправките, отбелязани в горепосочените протоколи, не касаят броя или действителността на гласовете, а най-честите поправки са в графата по т.4 относно „Брой на регистрираните кандидатски листи на партии, КП и независими кандидати”, който е константен – „39”. Отбелязването на поправките с подписите на членове на СИК е достатъчно, за да санира съдържанието им, тъй като съгласно чл.178, ал.2 ГПК съдът оценява доказателствената сила на документа, в който има зачерквания, изтривания, добавки между редовете и други външни недостатъци, с оглед на всички обстоятелства по делото. При липсата на отразени разногласия или особени мнения на членове на СИК, жалби и възражения, при наличие на отбелязване, че изборната обстановка е нормална и спокойна, съдът приема, че следва да зачете материалната доказателствена сила на официалните удостоверителни документи. Въпреки това допуснатите поправки на протоколите, удостоверени с подписи на членове на СИК, са индикация, че следва да се прави внимателен подбор на членовете на СИК, които предварително да бъдат запознати със съдържанието и изискванията на Изборния кодекс. Членовете на секционните комисии следва да съзнават важната роля, която им е отредена в изборния процес, а именно на органи, които извършват преброяването на действителните гласове и го отразяват в официални удостоверителни документи, с което определят резултатите от изборите. Съдебният контрол за законосъобразност на изборния процес се осъществява въз основа именно на създадените от СИК официални документи, респ. оспорване на тяхното съдържание и съпоставянето им с всички факти и обстоятелства по делото.

Нормата на чл.212, ал.3 ИК съдържа забрана за член от комисията да откаже подписването на протокола, скрепена с административно наказателна отговорност съгласно чл.296 ИК. *Несъгласието на член на комисията с отразеното в протокола на СИК* следва да се оформи като особено мнение, включително с излагане на мотиви в писмена форма на отделен лист съгласно чл.212, ал.3 ИК. В нито един от представените по делото 1449 протокола на СИК няма отразено подобно несъгласие на член на комисия (в която е налице различно политическо представителство при липса на мнозинство на политическа партия съобразно горепосочените законови изисквания), нито има приложени особени мнения във връзка с констатациите, отразени

в протоколите. Следва да се отбележи, че в представените по делото 1449 броя секционни протоколи липсват отбелязвания по чл.226, ал.4 ИК за оспорване действителността на бюлетините (съответстващи на действителност на гласовете) от страна на членове на СИК, поради което не е открито производство по реда на чл.193, ал.1 ГПК във връзка с исканията на жалбоподателите за извършване на повторно преброяване.

Съгласно чл.213, ал.1, т.8 - 11 ИК в протокола на СИК се отразява броят на гласувалите избиратели според положените в избирателния списък подписи, както и броят на недействителните или сгрешени бюлетини. При установяване на резултатите от гласуването за всеки вид избор *една бюлетина съответства на един глас, който може да е действителен или недействителен* (чл.225, ал.1 ИК). С прочит на посочените разпоредби дава основание на съда да приеме, че разликата между броя положени подписи и броя на намерени бюлетини следва да се реши в полза на броя на бюлетините, доколкото законът поставя знак на равенство между бюлетина и глас. Намирането на разлика между броя на подписите и броя на бюлетините може да се дължи на различни технически или субективни причини, вкл. у гласоподавателите, които следва да се подпишат в различен брой списъци. С оглед определянето на изборния резултат от броя на намерените бюлетини, следва да се приеме, че резултатите от гласуването, отразени в протокола по чл.228, ал.1, т.1 ИК отчитат броя на бюлетините, отразяващи действителни гласове по смисъла на чл.227, ал.3 вр. чл.226, ал.3, т.5 ИК, т.е. броя на действителните бюлетини за общински съветници. По изложените съображения съдът не приема оспорването на изборните резултати по т.4 от молба на заинтересованата страна Б. Ц. от 23.11.2011 г., тъй като броят на подписите *не съответствал* на броя на гласовете с оглед неотносимостта на тези доводи към законовата разпоредба на чл.225, ал.1 ИК - една бюлетина съответства на един глас. Видно от приложения № 102 и № 103 към решение № 14-МИ/23.06.2011 г. на ЦИК бюлетините за кмет и за общински съветници са различни. Съгласно чл.228, ал.1, т.1 и т.2 ИК СИК съставя различни протоколи за изборните резултати от гласуването на общински съветници и за кмет (приложение № 71 и приложение № 73 към решение № 14-МИ/23.06.2011 г. на ЦИК). Ето защо съдът приема, че намерените разлики между подписите в списъка на гласоподаватели за кмет и за общински съветници (т.4 от

молба на Б. Ц. от 23.11.2011 г.) не се отразяват на изборния резултат, определен съобразно броя на действителните бюлетини. Броят на гласувалите избиратели за всеки един избор е равен на броя на намерените в избирателните урни бюлетини за съответния избор (чл.225, ал.5 ИК), а не на броя на подписите в избирателния списък за избор на общински съветници и кмет на СО. Така напрамер в протоколи на СИК[ЕИК] и[ЕИК], има изрично отбелязване за несъответствие на контроли, тъй като трима гласоподаватели са гласували само за кмет на СО. Така различието между броя на подписите (което не е показателно за подадените гласове) и намерените бюлетини за кмет и за общински съветници е обяснимо с липсата на задължение да се гласува за всеки вид избор, а намерените минимални разлики не могат да се отразят на вота на избирателите.

Съгласно т.20, б."г" и т.21 от Методическите указания на ЦИК по приложение на ИК за общински избирателни комисии (приети с Решение № 1026 от 03.10.2011 г.) изчислителният пункт (ИП) към ОИК изпраща към изчислителния център в ЦИК файл с *междинни резултати* от въвежданите секционните протоколи към съответния час за всеки от видовете избори. И. център предоставя на ОИК списък на приети секционни протоколи с най-съществено от съдържанието им, включващо разпределението на действителните гласове по кандидатски листи за съответния вид избор, както и междинни обобщени резултати от въведените до момента протоколи на СИК и окончателни обобщени резултати, *съответстващи на точките по протокола на ОИК – предложение за протокол и решение на ОИК*. Техническите действия по въвеждане на данните в посочените методически указания обясняват наличието на визираните от заинтересованата страна Б. Ц. разлики между данните от междинните и окончателните резултати, предоставяни от ИП към ОИК.

Съгласно чл.231, ал.1 ИК председателят (зам.председателят), секретарят и член на СИК, предложени от *различни* партии и коалиции, предават на ОИК екземплярите от протоколите за избор на общински съветници, кмет на община или кмет на кметство. Съгласно чл.187, ал.1, т.8 ИК фабричните номера на протоколите се вписват при предаването им в протокола за *предаване и приемане* на изборните книжа. При предаването на протоколите от СИК на ОИК се извършва сверяване на фабричните номера по протоколите за приемане и предаване на

изборни книжа. Съгласно чл.242, ал.4 от ИК членовете на СИК, които извършват предаването по чл.231, ал.1 ИК, са длъжни да проследят точността на въвеждането на данните от протоколите на СИК в изчислителния център на ОИК. Член на ОИК е задължен да провери протоколите на СИК (чл.242, ал.1 ИК) чрез сверяване на фабричния номер с номера, вписан в протокола за приемане на изборните книжа. При приемане на протоколите *ОИК издава подписана разписка, която съдържа числовите данни от протоколите на СИК*. Членовете на СИК, участващи в комисията по чл.231, ал.1 ИК, прилагат тази разписка до извлеченията от протоколите (чл.242, ал.6 ИК). Във всеки един от представените по делото 1449 протокола на СИК е отбелязан номерът на разписката, получена от ОИК при предаване на протоколите, в изпълнение на задължението на членовете на СИК по чл.242, ал.6 ИК, което е указание за изпълнение на посочената процедура по сверяване на фабричните номера на предадените изборни книжа и съвместно проследяване (от членове на СИК и ОИК) на въвеждането на данни в ИП към ОИК.

Посочените законови разпоредби на чл.231 и чл.242 ИК създават гаранции и възможност за контрол и проверка при предаване на изборните книжа, съдържащи изборните резултати, от СИК на ОИК. От една страна членовете на СИК от предавателната комисия са длъжни да следят за точността на въвежданите данни в изчислителния център на ОИК. За тази цел и съобразно чл.249 ИК всяка ОИК създава база данни чрез компютърна обработка на протоколите на СИК. С Решение № 1010-ПВР-МИ/30.09.2011 г. на ЦИК компютърната обработка на данните от гласуването на изборите за президент и вицепрезидент на републиката и за общински съветници и кметове на 23 октомври 2011 г., както и издаването на бюлетини на ЦИК с резултатите от изборите, са възложени на [фирма].

Действително с решение № 1339-ПВР-МИ/24.10.2011 г. на ЦИК е определена различна организация за предаване на изборни книжа и материали в ОИК – СО от тази в страната. Липсват данни по делото същото решение на ЦИК да е обжалвано, поради което следва да се приеме, че е влязло в сила. Съгласно решението при предаването на изборните книжа и материали от СИК на ОИК - СО се допуска избирателните списъци и печатът на СИК да се предават *най-малко от един член на СИК* на определено от ОИК - СО лице. Когато при предаването на протоколите за установяване резултатите от

гласуването се открие *разлика* между действителните гласове и гласовете, разпределени между кандидатските листи на партии, коалиции от партии и инициативни комитети, ОИК - СО отделя торбите на съответната СИК в обособено помещение, охранявано отвън от органите на МВР. След приемането на протоколите от всички СИК ОИК - СО, заедно с членове на съответната СИК отварят торбата с бюлетините и *установяват реалното разпределение на гласовете*, което се отразява в протокола на СИК. В подкрепа на изложеното са поясненията на процесуалния представител на ответника И., дадени в съдебно заседание на 18.11.2011 г. (стр.790 от т.Ш от делото), че при установяване на разминаване между действителния брой гласове и разпределението, приемащ член на ОИК в присъствието на представител на СИК извършват преброяване на бюлетини при наличие на констатирани разлики. Констатираните разлики се обективират чрез съставяне на констативни протоколи за очевидни фактически грешки. С молба от 23.11.2011 г. на ответника (стр.811 от т.Ш от делото) са представени изготвените констативни протоколи. Същите касаят преброяване на бюлетини в 4 избирателни секции:[ЕИК], [ЕИК] и секции № 54 на район „Овча купел” и № 10 на район „С.”. Видно от констативните протоколи същите са подписани от двамата членове (протоколът на стр.815 и от трима членове) на СИК, което предполага спазване на гаранциите за представителство на различни политически партии при предаване на изборните книжа от СИК на ОИК с данни за фактически грешки. Ето защо извършеното допълнително ръчно преброяване, удостоверено с подписи на няколко членове на СИК и ОИК-СО, не е направено в нарушение на закона, респ. не може да доведе до изборен резултат, различен от обявения с обжалваното решение.

Съгласно процедурата, описана в т.24 – т.31 от Методическите указания на ЦИК към ОИК приносителите на секционните протоколи, т.е. членове на СИК, отиват в ИП на ОИК. В изпълнение на задължението си по чл.242, ал.4 ИК членовете на СИК проследяват въвеждането на данните в компютър от оператор в ИП, чрез въвеждане на деветцифрен номер на секцията от предварително създадена база данни, ЕГН на приносителя и *числовите данни от протоколите на СИК за всеки един от изборите*. Програмата визуализира резултата от *изпълнението на контролите* и предлага операторът да потвърди записа им в базата данни. Тогава се отпечатва приемо-предавателна разписка в три

екземпляра, която задължително съдържа: номер на секцията според протокола на СИК, данни от разпределението на действителните гласове, неудовлетворени контроли, *уникален код на разписката*, като за всеки протокол на СИК за всеки отделен избор се съставя *отделна разписка*. Операторът подписва трите екземпляра на разписката и я предава на представителя (представителите) на СИК за проверка от ОИК. Приносителите на протоколите на СИК предоставят разписките и протоколите на контролиращ член на ОИК, който проверява идентичността на данните от разписката с тези от протокола и удовлетворяването на контролите. При наличие на неудовлетворени контроли представители на СИК и ОИК изясняват причините за това и вземат решение по приемането или неприемането на протокола и разписката. Ако има решение за поправка на данни от протокола, коригираните данни се въвеждат от оператор, издава се нова разписка, а предишната се маркира в базата данни като невалидна. Именно на същото основание са съставени представените от ответника по делото 4 броя констативни протокола (стр.812 – 815 от т.Ш от делото).

При наличие на *съответствие* между данните в протокола на СИК и разписката и удовлетворение на контролите, контролиращият член на **ОИК в присъствието на приносителите на протоколи на СИК** *вписва кода на разписката върху трипластовия протокол* и едва тогава го разпластява, подписва трите екземпляра от разписката и ги предоставя за подпис *от един от* представителите на СИК. Горепосочената проверка на данните от член на СИК, оператор в ИП и контролиращ член на ОИК при наличие на съответствие в данните, е гаранция за точно, коректно и правилно въвеждане на данните от протоколите на СИК в базата данни на ОИК. Същевременно се създават официални удостоверителни документи, притежаващи материална доказателствена сила, които дават възможност да се установи изборния резултат въз основа на писмени доказателства.

Един екземпляр от разписката се предава на приносителите от СИК, вторият – на отговорните от ИП за потвърждаване на записа в базата данни, а третия екземпляр ОИК предава на ЦИК (за контролно преброяване). Именно предоставеният на отговорника на ИП екземпляр от разписката служи за потвърждаване на компютърния запис на данните от протокола на СИК в базата данни, извършено сравнение на съответствие на данните, след което тези данни повече не могат да се променят. Съгласно т.33 от Методическите указания на ЦИК

към ОИ само данните от потвърдените компютърни записи участват в изчисляване на резултатите от обработката.

Установява се от решение № 681-ПВР-КМ-ОС от 25.10.2011 г. на ОИК – СО (стр.167 от том I от делото), че при проверка от ОИК – СО е констатирана липса на оригинални секционни протоколи на СИК за отделните видове избори, които обаче са обработени и има наличие на приемо-предавателни разписки. Взето е решение от ОИК-СО да се съставят следните служебни секционни протоколи за избора за общински съветници: за секции №№[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК] и[ЕИК]. Видно от самото решение оригиналните протоколи на СИК са били обработени в Информационния център на ОИК – СО, т.е. била е изпълнена горепосочената процедура по предаване на протоколите от СИК на ОИК, вкл. със задължението на предаващия член на СИК да следи за въвеждане на изборните резултати в ИП, след което е отпечатана приемо-предавателна разписка, съдържаща данните от протокола на СИК. След като служебните протоколи са съставени въз основа на приемо-предавателни разписки, съдържащи данните от оригиналните протоколи на СИК и по вече изложените съображения във връзка с издаването на приемо-предавателните разписки и определянето на изборния резултат въз основа на данните от потвърдените компютърни записи съдът приема, че съставянето на т.нар. „служебни протоколи”, макар и непредвидени като процедура в ИК, не е довело до опорочаване на изборния резултат. Напротив данните в тях съответстват на данните по оригиналните протоколи на СИК, респ. получените за тях приемо-предавателни разписки при предаването им от СИК в ОИК, поради което противната теза - неучастието на данните по тези „служебни протоколи” при определяне на крайния изборен резултат би довело до неговото опорочаване и неотразяване на действителната воля на избирателите. В същия смисъл са мотивите в т.5 от Решение № 12/13.12.2011 г. по к.д.№ 11/2011 г. КС, с което е отхвърлено искането на 71 народни представители от 41-вото Народно събрание за обявяване на избора на Р. А. П. и М. С. П. за президент и вицепрезидент на Р. Б., произведен на 23 и 30 октомври 2011 г., за незаконен.

Визираната процедура по приемането и обработването на протоколите от СИК в ОИК създава възможност за неколкократно

проверка на данните. Както вече се посочи, представител на СИК присъства при въвеждане на данните в ИП към ОИК. От друга страна член на ОИК приема книгата като също проверява съответствието на фабричните номера на протоколите. На трето място се създава отделен и самостоятелен документ - *разписка* по чл.242, ал.6 ИК, *съдържаща данните от избора*. На четвърто място съгласно чл.250, ал.3 ИК ЦИК извършва повторно въвеждане на данните от протоколите на СИК. ЦИК извършва компютърно сравнение на данните от протоколите на СИК, въведени в ОИК и в ЦИК *и разпечатва различията*. В изчислителния пункт на ЦИК се извършва повторно *контролно* разпределение на мандатите за общински съветници по метода на Х.-Н. за всяка община, което се сравнява с решението на ОИК (чл.250, ал.5 ИК). При наличие на разлики и при установяване на очевидни фактически грешки, ЦИК се произнася с решение за *окончателните числови данни* по всеки от случаите, което се отразява при издаването на бюлетина на ЦИК за резултатите от изборите и в базата данни на ОИК по чл. 249 ИК (чл.250, ал.4 ИК). По делото е представено решение №1427-МИ/29.10.2011 г. на ЦИК, взето в резултат на въвеждането на данните от екземплярите от протоколите на СИК в ЦИК и сравняването им с данните от екземплярите на тези протоколи, въведени в ОИК, от изборите за общински съветници и кметове, произведени на 23 октомври 2011 г.

С писмо до съда от 07.11.2011 г. ЦИК е предоставила копие на списък с протоколи за избор на общински съветници с несъответствия и копие на разпределение на мандатите за С. град по метода Х.- Н. на база анализиранияте в ЦИК несъответствия (стр.254 - 287 от т.І на делото). Видно от списъка с протоколи с

несъответствията установените от ЦИК несъответствия са несъществени (повечето разлики са в единици), които не могат да повлияят на изборния резултат при общинска избирателна квота от 7557 гласа. При извършеното контролно разпределение на мандатите за С.-град по метода Х.- Н. ЦИК не е намерила основание за промяна на обявените от ОИК-СО резултати: като сумата на действителните гласове е посочена 460 950 и при 61 броя мандати за разпределение е определена общинска избирателна квота от 7557 гласа. Съобразно тази квота право да участват в разпределението имат: ПП „ГЕРБ”, ПП „БСП”, ПП „А.”, ПП „ВМРО – БНД”, КП „С. коалиция” и ПП „НДСВ”. Тъй като сумата за действителните гласове за посочените политически партии е 411 120, то квотата на Х. е определена чрез частното на $411120/61$ на 6739.67213 . Действителните гласове за всяка от посочените партии, разделени на квотата на Х., определят мандатите съобразно цялата част на полученото частно: 33 мандата за ПП „ГЕРБ”, 15 мандата за ПП „БСП”, 2 мандата за ПП „А.”, 1 мандат ПП „ВМРО – БНД”, 7 мандата за КП „С. коалиция” и 1 мандат ПП „НДСВ”. Двата неразпределени мандата след посоченото разпределение между цялата част са разпределени между политическите партии с най-големи остатъци: 0.68317 – 1 мандат на ПП „НДСВ” и 0.38775 - 1 мандат на КП „С. коалиция”. По изложените съображения контролното преброяване и разпределение на мандати, извършено от ЦИК съобразно чл.250, ал.5 ИК дава основание на съда да приеме, че допуснатите грешки и несъответствия са несъществени и не могат да се отразят на изборния резултат.

При сравнителен прочит на разпоредбите относно правомощията на ОИК по определяне на резултатите за избор на общински съветници, на кмет на община или кмет на кметство по Глава единадесета, раздел II ИК и правомощията на ЦИК по раздел III ЦИК следва да се направи извод, че ЦИК няма правомощия при определяне на изборните резултати за общински съветници. Същото е изцяло в правомощията на ОИК съобразно чл.243, ал.1, т.1 вр. ал.2 ИК. Повторното преброяване от ЦИК има контролна функция и служи като гарант за законността на изборните резултати. Изложеното потвърждава извода относно доказателствената стойност на съставените в хода на изборния процес официални удостоверителни документи - протоколи на СИК и ОИК като определящи при оспорването на изборните

резултати.

Жалбоподателите и заинтересованата страна Б. Ц. (молба от 23.11.2011 г., стр.874 и сл. от т.Ш от делото) визират допуснати съществени нарушения в изборния процес поради наличие на разлики между резултатите по протоколи на СИК, обявени резултати на официалния интернет сайт на ЦИК и получени извлечения от протоколи на СИК съгласно чл.212, ал.7 ИК. Преди всичко, както вече се посочи, макар единствен официален сайт на изборителна комисия по Изборния кодекс, данните в сайта на ЦИК не са определящи по отношение на изборните резултати за общински съветници. Същите имат единствено контролна и оповестителна функция. След приемането на секционните протоколи от ОИК в тях могат да се извършват поправки на очевидни фактически грешки (чл.242, ал.5 ИК) *или повторно преброяване на гласовете съвместно от членове на СИК и ОИК (чл.242, ал.3 ИК)* при установяване на несъответствие между фабричните номера на получения и предадения протокол от СИК. Съгласно чл.212, ал.1 и ал.2 ИК след подписване на протокола на СИК председателят обявява резултатите от гласуването. Очевидни фактически грешки обаче могат да се поправят и след обявяване на резултата. Ето защо не е нелогично да се появят разлики между получени от кандидати, застъпници, представители на партии извлечения от протоколите на СИК и данните по протоколите, предадени от СИК на ОИК. Съдът приема, че наличието на такива разлики само по себе си не е указание за съществено нарушение на изборния резултат, но е основание за проверка на резултата в съответната СИК при сравняване на всички гореописани писмени доказателства.

Изборният кодекс изпълва понятието „извлечение от протокол” в различни хипотези. Съгласно чл.212, ал.6 ИК извлечение от протокола на СИК се поставя на видно място пред секцията. Кандидати, застъпници, представители на партиите, коалициите от партии и инициативните комитети и наблюдателите също при поискване могат да получават извлечение от протокола (чл.212, ал.7 ИК). По идентичен начин съгласно чл.248 ИК извлечение от протоколите на ОИК по чл.243, ал.1 ИК се поставя на видно място пред сградата, в която се помещава ОИК, като кандидати, застъпници, представители на партиите и наблюдателите също при поискване могат да получават извлечение от протокола.

Съгласно чл.179, ал.1 и ал.2 ГПК официален документ е документ,

издаден от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред. Същият съставлява доказателство за изявленията пред него и за извършените от него и пред него действия. Официално заверени преписи или *извлечения от официални документи* имат същата доказателствена сила, както и оригиналите. Съдът приема, че за да имат същата доказателствена сила като оригиналите, извлеченията следва да са съставени по реда на чл.179, ал.1 ГПК - от длъжностно лице в кръга на службата му, по установената форма и ред. Ето защо извлеченията от протоколи на СИК, направени от електронната база данни, които не са подписани и не съдържат отбелязвания от кого са изготвени, не са официални документи по смисъла на чл.179, ал.2 ГПК, т.е. не се ползват с материална доказателствена сила. Такива са извлеченията, представени на стр.883, 887, 891, 895, 899, 904, 907, 911, 914, 917, 1146 и 1147 от делото. Въз основа на тях не може да бъде оборена материалната доказателствена сила на протоколите на СИК като официални удостоверителни документи. Независимо, че са публично достъпни, от една страна данните на ЦИК не са определящи за резултата от изборите за общински съветници, а имат само контролната функция на повторно преброяване. От друга страна както вече се посочи, самата ЦИК е установила несъответствия между данни по протоколи на СИК и ОИК и въз основа на тях е направила повторно разпределение на мандатите на общинските съветници в СО по метода Х. – Н., което не е довело до различни резултати. Т.е. не са касае за нарушение, което може да промени изборния резултат. Въпреки положените два подписа на мястото на членове на СИК съдът приема, че извлечението от протокол на СИК на стр.888-890 (№ 01029) не е официален документ по смисъла на чл.179, ал.2 ГПК - не съдържа указание от кого е изготвен и подписан, нито конкретен деветцифрен номер на избирателна секция.

Приложение № 72 към решение № 14-МИ от 23.06.2011 г. на ЦИК съдържа образец на извлечение от протокол на СИК. Доколкото извлеченията по приложение № 72 се подписват от членовете на СИК (без необходимост това да са всички членове по аргумент от чл.212, ал.5 ИК) и се изготвят във формата по Приложение № 72 към решение № 14-МИ от 23.06.2011 г. на ЦИК и по предвиден законов ред - чл.212, ал.7 ИК, съдът приема, че извлеченията, предоставени по реда на чл.212, ал.7 ИК

съставляват официални удостоверителни документи по смисъла на чл.179, ал.2 ГПК. В същия смисъл е Решение 16548/14.12.2011 г. по адм.д.№ 15122/2011 г. на ВАС, IV-то отделение – извлеченията са официални документи съгласно чл.179, ал.2 ГПК, представянето на преписи от протоколите на СИК и ОИК е възможност, предвидена в чл. 179, ал. 2 от Гражданския процесуален кодекс и те имат същата доказателствена сила, както и оригиналите. Такива официални извлечения по делото са представени за следните избирателни секции:[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК], [ЕИК],[ЕИК],[ЕИК],[ЕИК], [ЕИК], [ЕИК], [ЕИК], [ЕИК], [ЕИК] и [ЕИК].

Следва да се отбележи, че съобразно практиката на Върховния административен съд по Изборния кодекс, представянето и приемането на секционните протоколи в съдебното производство е достатъчно за установяване на фактите от съществено значение за определяне на изборния резултат – решение № 16665 от 16.12.2011 г. по адм.д.№ 14991/2011 г. на ВАС, IV отделение. Крайният изборен резултат обаче не се определя на база извлеченията, поради което несъответствията в тях не влекат правни последици, опорочаващи изборния резултат - в този смисъл са решение №16326/12.12.2011 г. по адм.д.№ 15001/11 г. на ВАС, IV отд. и решение № 16741/19.12.2011 г. по адм.д.№ 14933/11 г. на ВАС, IV отд. Т.е. дори при констатиране на различия съдът е длъжен да зачете материалната доказателствена сила на съставените по реда чл.228 и чл.243 ИК протоколи на СИК и ОИК, като при съпоставката даде отговор на въпроса, дали констатираните различия могат да доведат до промяна в изборния резултат.

Така оспорените от делото от заинтересованата страна Б. Ц. протоколи на СИК, съдържащи различия с представени от същата страна официални извлечения по смисъла на чл.212, ал.7 ИК вр. чл.179, ал.2 ГПК, съдържат следните данни:

Протокол[ЕИК] - протоколът на СИК има зачерквания, но е подписан от всичките 7 членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Протоколът е подписан от всички седем членове на СИК. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. Съгласно същия протокол са намерени 340 бюлетини и подписа, 7 недействителни бюлетини и 333 действителни, от които 152 за ПП „ГЕРБ”, 65 за ПП „БСП”, 74 за КП „С. коалиция”. Съгласно представеното извлечение от протокол № 01007 (стр.884 от т.III от делото) няма разлика между

отбелязаните гласове за ПП „ГЕРБ”, ПП „БСП” и КП „С. коалиция”. Данните по посочения секционен протокол не могат да се отразят на изборния резултат, нито потвърждават тезата на заинтересованите страни от ПП „БСП”, че разлика от 250 гласа в полза на ПП „БСП” за сметка на КП „С. коалиция” би им донесла 16-ти мандат, тъй като ще получат по-голям остатък след разпределение на мандатите между цели числа.

Протокол [ЕИК] – протоколът има задрасквания за брой подписи на гласоподаватели „350”, но при брой бюлетини „350” няма задрасквания, подписан е от 6 от седемте членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. При намерени 2 недействителни бюлетини, оставащите 348 действителни са разпределени както следва: 161 за ПП „ГЕРБ”, 72 за ПП „БСП”, 69 за КП „С. коалиция”. *Съгласно представеното извлечение от протокол (стр.893 от т.Ш от делото) гласовете за ПП „ГЕРБ” са 150, за ПП „БСП” са 107, за КП „С. коалиция” – 73 гласа. Намерената разлика в ущърб на ПП „БСП” е 35 гласа, но същата не е решаваща за изборния резултат.*

Протокол [ЕИК] - протоколът на СИК няма никакви зачерквания, подписан е от 6 членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. При намерени 400 бюлетини, 8 недействителни бюлетини, броят на действителните бюлетини е 392, разпределени както следва: 181 гласа за ПП „ГЕРБ”, 108 гласа за ПП „БСП”, 13 гласа за ПП „А.” и 45 гласа за КП „С. коалиция”. Представеното по делото извлечение от протокол № 02025 (стр.1140 от т.IV от делото) не съдържа отбелязване на имена на парти, срещу № 2 са отбелязани 181 гласа, срещу № 8 - 118 гласа. Извлечението е подписано от двама членове на СИК. Единствената разлика с представения по делото протокол на СИК № 02025 е относно броя на гласовете на ПП „БСП” – разлика от 10 гласа. При сравнението на извлечението с официалния протокол съдът кредитира последния, защото е подписан от 6 членове на СИК и в него няма отбелязвания за разногласия или особени мнения на членове на СИК.

Протокол[ЕИК] - протоколът на СИК няма зачерквания, подписан е от всички 7 членове на СИК, без да има отбелязване на

особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. При намерени 358 бюлетини за общински съветници, 8 недействителни и 350 действителни, от тях: 164 за ПП „ГЕРБ”, 148 за ПП „БСП”, 65 за КП „С. коалиция”. Съдът не кредитира представеното по делото извлечение от протокол 02013 (стр.1141 от делото), тъй като съдържа само два подписа на членове на СИК без отбелязване на трите им имена, т.е. не може да се индивидуализира от кого е издаден документът.

Протокол[ЕИК] - протоколът на СИК има зачерквания, които са преподписани с два подписа на членове на СИК. Няма отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Протоколът е подписан от всичките седем членове на СИК. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. Отбелязванията в него са: брой на подписите 244, брой на бюлетините за общински съветници 242, 9 недействителни, 233 действителни, от тях: 105 за ПП „ГЕРБ”, 50 за ПП „БСП”, 51 за КП „С. коалиция”. По приложения протокол - извлечение (стр.896 от т.Ш от делото) за ПП „ГЕРБ” са отбелязани 102 гласа, за ПП „БСП” – 51 гласа, за КП „С. коалиция” – 51 гласа. Разликата от един глас за ПП „БСП” не може да се отрази на общинската избирателна квота или на квотата на Х.-Н..

Протокол [ЕИК] - протоколът на СИК има зачерквания относно броя на бюлетините не по установен образец „0”, удостоверени с подписите на членовете на комисията, подписан е от всички членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „натоварена обстановка”. Гласувалите за общински съветници са 398 според бюлетините, недействителни бюлетини 18, действителните гласове са 382, разпределени както следва: ПП „ГЕРБ” 149, за ПП „БСП” – 136 гласа, всички 382 гласове са разпределени; гласовете са ПП „С. коалиция” са 47. *Съгласно представеното извлечение от протокол № 08017 (стр.901 от т.Ш от делото) няма разлика между отбелязаните гласове за ПП „ГЕРБ”, ПП „БСП” и КП „С. коалиция”.*

Протокол [ЕИК] – протоколът на СИК няма никакви зачерквания, подписан е от всички членове на СИК, без да има

отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. Гласувалите за общински съветници са 359 според бюлетините, действителните гласове са 348, разпределени както следва: ПП „ГЕРБ” 153, за ПП „БСП” – 79 гласа, всички гласове са разпределени; гласовете са ПП „С. коалиция” са 59. Има забележка, че двама избиратели са гласували само за кмет. Съдът **не кредитира** представеното по делото извлечение от протокол № 09001 (стр.906 от III от делото), тъй като същото има зачерквания, които не са преподписани от членовете на СИК и не е ясно от кого са направени. Съвпадат данните за КП „С. коалиция” – 59 гласа.

Протокол [ЕИК] - протоколът на СИК няма никакви зачерквания (освен по т.4 – регистриран брой кандидатски листи, които са константен брой 39), подписан е от всички членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. Гласувалите за общински съветници за 509 според бюлетините, има 10 недействителни бюлетини, действителните гласове са 499, разпределени както следва: за ПП „ГЕРБ” 195, за ПП „БСП” – 127 гласа, за ПП „А.” 19, за КП „С. коалиция” - 82, всички гласове са разпределени. Съдът **не кредитира** представеното по делото извлечение от протокол № 09035 (стр.909 от III от делото), тъй като същото има зачерквания, които не са преподписани от членовете на СИК и не е ясно от кого са направени. Въпреки това изцяло съвпадат данните за КП „С. коалиция” – 82 гласа, за ПП „ГЕРБ” – 195 гласа и за ПП „А.” – 19 гласа. Т.е. единствено по отношение на ПП „БСП” има задраскване, като цифрата „2” е поправена на „3”, т.е. резултатът „127” е поправен на „137”, неясно от кого.

Протокол [ЕИК] - протоколът на СИК няма никакви зачерквания, подписан е от всички членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. Гласувалите за общински съветници са 355 според бюлетините, има 15 недействителни бюлетини, действителните гласове са 340, разпределени както следва:

за ПП „ГЕРБ” - 115, за ПП „БСП” – 89 гласа, за ПП „А.” - 12, за КП „С. коалиция” - 47, всички гласове са разпределени. Съдът **не кредитира** представеното по делото извлечение от протокол № 09045 (стр.913 от III от делото), тъй като същото има зачерквания, които не са преподписани от членовете на СИК и не е ясно от кого са направени. В същото извлечение първоначално са отбелязани едни числа за резултатите на ПП „ГЕРБ”, ПП „БСП” и КП „С. коалиция”, които са задраскани изцяло и поправени на други числа - неясно от кого, нито кога и как е извършена тази поправка.

Протокол [ЕИК] - протоколът има зачерквания относно броя на бюлетините „286” с подпис на лицето, което ги е направило, но е подписан от всички членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. При намерени 30 недействителни бюлетини действителните гласове са 256, разпределени както следва: ПП „ГЕРБ” 16, за ПП „БСП” – 0 гласа, гласовете за ПП „С. коалиция” са 1, за ПП „ДРОМ” - 217 гласа, общото разпределение на действителните гласове е 258, т.е. не се губят гласове. Констатираната разлика не може да повлияе на вота на избирателите при разпределението на мандатите за общински съветници. Съдът **не кредитира** представеното по делото извлечение от протокол № 064 (стр.915 т.III от делото), тъй като не е облеязан пълен деветцифрен номер на избирателна секция, а на страница 2-ра от протокола изцяло липсват имена на политически партии, налице са задрасквания по отношение на числото, посочено срещу „№ 8” – поредния номер на ПП „БСП” - „20”.

Протокол [ЕИК] - протоколът на СИК няма никакви зачерквания, подписан е от всички членове на СИК, без да има отбелязване на особени мнения, възражения или постъпили жалби, поради което съдът приема, че следва да зачете материалната му доказателствена сила. Посочено е, че изборите са протекли при „нормална обстановка”. Гласувалите за общински съветници са 365, има 4 недействителни бюлетини, действителните гласове са 352, разпределени както следва: ПП „ГЕРБ” - 209, за ПП „БСП” – 10 гласа, гласовете са КП „С. коалиция” са 23. Общият брой на разпределените гласове е 313, т.е. губят се 39 гласа, но разликата е незначителна за определяне на общинската избирателна квота.

Съдът *не кредитира* представеното по делото извлечение от протокол № 19099 (стр.918 т.ІІІ от делото), тъй като на стр.1 от извлечението има зачерквания, а на страница 2-ра от протокола изцяло липсват имена на политически партии. Срещу номера на ПП „БСП” „8” е налице отбелязване „48”. От друга страна разликата е незначителна и не може да повлияе на вота на избирателите при разпределението на мандатите за общински съветници.

По отношение на протоколи **224606069** и **224616015** има съставени служебни секционни протоколи съгласно решение № 681-ПВР-КМ-ОС от 25.10.2011 г. По служебен секционен протокол [ЕИК] подадените за ПП „БСП” гласове са „0”, а гласовете за КП „С. коалиция” са „26”. По служебен секционен протокол [ЕИК] подадени гласове за ПП „БСП” са „44” гласа, а гласовете за КП „С. коалиция” са „16”. По представеното извлечение от протокол 06069 (стр.1142 от т.ІV от делото) гласовете за ПП „БСП” са 41, а гласовете на КП „С. коалиция” са 26. Ето защо гласовете за ПП „БСП” не могат да повлияят на общинската избирателна квота или квотата на Х.. Съдът *не кредитира* представеното извлечение от протокол 16015 (стр.1145 от т.ІV от делото), тъй като в него са отбелязани имената на кандидатите за кмет на [населено място] – Й. Ф., Г. К. и др. Въпреки това е налице съвпадение между подадените гласове „44” за ПП „БСП”.

По изложените съображения съдът намира, че следва да зачете доказателствената сила на представените по делото от ответника 1449 броя протокола на СИК - същите са официални удостоверителни документи, съставени от назначени по предвидения законов ред избирателни комисии при спазване на парламентарно представените политически квоти на членовете им. Протоколите не съдържат отбелязвания за разногласия между членовете на СИК относно действителността на бюлетините, възражения или особени мнения на членове на комисии, нито има приложени жалби от гласоподаватели. В преобладаваща част от протоколите е налице отбелязване за нормална изборна обстановка. Във всеки един от протоколите са отбелязани имена на застъпници и наблюдатели, които са допълнителна гаранция за законосъобразното протичане на изборния процес. Всеки от протоколите носи номер на разписката по чл.242, ал.6 ИК, което е гаранция, че изборните резултатите неколккратно са сверени при въвеждането им в електронната база данни на ОИК –СО.

От друга страна представените по делото неофициални извлечения от протоколи на СИК не могат да оборят доказателствената сила на официалните протоколи на СИК. На следващо място голяма част от представените по делото извлечения от протоколи, получени по реда на чл.212, ал.7 ИК, съдържат задрасквания, които също разколебават доказателствената им сила. Още повече, че в част от представените протоколи - извлечения данните съвпадат с тези по официалните протоколи, а намерените разлики са изключително незначителни, за да могат да повлияят както при образуването на общинската избирателна квота, така и при образуването на квотата на Х.-Н.. Съдът приема, че въз основа на представените по делото преписи – извлечения от протоколи на СИК не се доказва твърденията на заинтересованите страни – кандидати за общински съветници от ПП „БСП“, че може да бъде променен остатъкът, представляващ дробна част (по-малка от единица), след разпределението на пълните мандати за общински съветници.

Видно от протокола на ОИК – СО от 26.10.2011 г. за избор на общински съветници, намерените в избирателните урни бюлетини за общински съветници са: 475 528 броя, от тях 14 149 броя са недействителни. За брой на действителните гласове (бюлетини) е отбелязано 461 287 гласа. Съгласно чл.5 от Методиката за определяне на резултатите от гласуването за общински съветници общата сума на действителните гласове, подадени за всички партии (461 287), следва да се раздели на броя на членовете на общинския съвет (61), за да се получи общинската избирателна квота – **7562** (решението на ОИК – СО на стр.42, т.І от делото). Тази квота се преминава само от: ПП „ГЕРБ“ с 223 459 гласа, ПП „БСП“ с 103 263 гласа, ПП „А.“ с 14 746 гласа, ПП „ВМРО – БНД“ с 8358 гласа, КП „С. коалиция“ с 49 557 гласа и ПП „НДСВ“ с 11291 гласа. Съгласно чл.9 от методиката мандатите се разпределят между партиите според получените от тях действителни гласове за общински съветници - 410 674 са общо гласовете за посочените шест партии и коалиции от партии. Квотата на Х.-Н. се определя на **6732**. Според получените от тях действителни гласове мандатите за общински съветници се разпределят между партиите както следва: за ПП „ГЕРБ“ 33 мандата, за ПП „БСП“ 15 мандата, за ПП „А.“ 2 мандата, за ПП „ВМРО – БНД“ 1 мандат, за КП „С. коалиция“ 7 мандата и за ПП „НДСВ“ 1 мандат. Дробната част (остатъците след разпределение на мандатите с цяла част) са както следва:

0.33913 за ПП „БСП”, 0.36140 за КП „С. коалиция” и 0.67721 за ПП „НДСВ”. Оставащите два мандата правилно са разпределени между партиите с най-голям остатък: КП „С. коалиция” и ПП „НДСВ”.

IV. Относно обявяване на оспореното решение:

Съдът намира за неоснователни твърденията за нарушения във връзка с обявяване на оспореното решение. Съгласно решение № 20-ПВР-МИ/11.07.11 г. на ЦИК ОИК обявяват решенията си в деня на приемането им чрез поставяне на общодостъпно място в сградата, в която се помещават. На екземплярите от решенията, които се обявяват, се отбелязват датата и часът на поставянето им на общодостъпното място. С решение № 1-ПВР/ОС/КМ от 19.08.2011 г. (стр.168 от том I от делото) ОИК-СО е приела, че решенията й ще бъдат обявявани на табло на партерния етаж на сградата, в която се помещава комисията, обозначено с големи букви „Място за обявяване”. Със същото решение е създадена книга, в която се отбелязват датата и часът на поставяне и сваляне на съобщенията на ОИК-СО. Посочено е в решението, че върху екземпляра на решенията, които се обявяват, и в книгата за обявяване, ще се отбелязват датата и часът на поставянето им. Съдът приема, че визираното в жалбите нарушение поради „липса на отбелязване на дата и час на поставяне на оспореното решение” върху екземпляра, който е обявен на таблото за обявяване, изобщо не се отразява на законосъобразността на решението на ОИК-СО. Съществува разлика между издадения индивидуален административен акт с неговите реквизити по чл.244, ал.1 ИК и поставянето на извлечение от този протокол съгласно чл.248, ал.1 ИК. Отбелязването на датата и часа на обявяване на протокола, обективиращо решението, не е сред задължителните реквизити по чл.244, ал.1 ИК, поради което липсата на подобно отбелязване не може да се отрази на издаването му в установената форма по смисъла на чл.146, т.2 АПК. Поставянето на извлечение от този протокол съгласно чл.248, ал.1 ИК има само оповестително действие по смисъла на чл.61 АПК и е относимо към законосъобразното упражняване на право на жалба срещу индивидуалния административен акт, но не съставлява порок на неговото съдържание. В същия смисъл е съдебната практика преди приемането на ИК, която съдът приема за приложима с оглед действието на АПК – напр. Решение №48/04.01.2008 г., по адм.д.№ 12598/07 г. на ВАС, IV отделение: „Задължението за ОИК е да обяви

резултатите от гласуването, което решение подлежи на обжалване според чл. 104, ал. 1 от ЗМИ. Това решение е *различно* от задължението на председателя на ОИК по чл. 103 ал. 1 от ЗМИ да постави на видно място в съответната секция извлечение от протоколите за резултата от гласуването, което има само оповестителен характер”. В този смисъл констатираната от съда в съдебно заседание на 01.12.2011 г. по оригинала на представената от ответника „Книга за обявяване и сваляне на съобщения на ОИК-СО” *поправка на датата на поставяне* на таблото на оспореното решение по никакъв начин не се отразява на съдържанието на решението, респ. на неговата законосъобразност.

Съгласно чл.33, ал.1, т.21 ИК ОИК *установява и обявява* резултатите от гласуването в срок до 48 часа след приключването му. Този срок е конкретизиран в буква.”Ж” от Методическите указания на ЦИК до ОИК по следния начин: *не по-късно от 48 часа* от получаване на протоколите на СИК ОИК е длъжна да предаде в ЦИК протокола на ОИК за определяне на резултатите от гласуването за общински съветници и решението за избор на общински съветници (т.45.2. от Указанията). Приема се константно в съдебната практика (така задължителните указания на т.8 от Тълкувателно решение № 4/76 г. на ВС), че сроковете за издаване на административни актове са *инструктивни*, с възможност за органа да постанови валиден акт и след изтичане на законово определения срок. В случая е разбираемо поставянето на кратки срокове за обявяване на изборните резултати от комисията, която установява и определя резултата ОИК, за да се избегнат съмнения за влияние върху крайния изборен резултат. Неспазването на инструктивния срок от една страна не води до незаконосъобразност на акта само на това основание. От друга страна се установява от писмо на [фирма] до съда от 30.11.2011 г. (стр.937, т.IV от делото), че последната въведена и потвърдена приемо-предавателна разписка за въвеждане на протокол на СИК за избор на общински съветници *е регистрирана в базата данни на ИП към ОИК – СО в 02:23 часа на 26.10.2011г.* Информационният пункт към ОИК-СО е изготвил предложение за протокол на ОИК –СО за избор на общински съветници на 26.10.2011 г. в *05:08 часа*. На същата дата и в същия час е направено предложение от ИП към ОИК-СО на проект за решение за избор на общински съветници. Протоколът за избор на общински съветници е от 26.10.2011 г. – *08:00 часа*, от която дата

и час е решението на ОИК-СО за избор на общинските съветници. Обжалваното решение е обявено в книгата в **08:08 часа** на 26.10.2011 г. По изложените съображения съдът приема, че не е допуснато нарушение, както на чл.33, ал.1, т.21 ИК, така и на процедурата по обявяване на решението, които да са довели до опорочаване на изборния резултат.

V.Относно организацията на изборния процес:

Във връзка с организацията на изборния процес на 23.10.2011 г. ответникът е представил с молба от 07.11.2011 г. следните доказателства (стр.174 -249 от т.І от делото): писмо на зам.кмета на СО от 18.10.2011 г. за осигуряване на дежурни медицински екипи; решение № 537-ПВР-КМ-ОС от 19.10.2011 г. на ОИК-СО за утвърждаване на технологична схема на изчислителния пункт към ОИК; решение № 599-ПВР-КМ-ОС от 21.10.2011 г. на ОИК-СО за реда за опаковане и предаване на бюлетините и други изборни книжа; искания на ОИК-СО от 16.10.2011 г. и 17.10.2011 г. до кмета на район „С.” – СО и началник на СУ „Пожарна безопасност и защита на населението” за осигуряване на необходимото улично осветление в нощта на изборния ден около Спортна зала „У.” и допълнителен пожарен автомобил с аварийно-спасителен екип; заповед № РД-15-148 от 18.10.2011 г. на Областния управител на област С. за организиране на дежурства в извънработно време и почивните дни; заповед № РД-15-147 от 18.10.2011 г. на Областния управител на област С. за осигуряване на резервно осветление на СИК, транспортни средства, които след приключване на изборния ден да осъществят превоз на изборните материали и членове на СИК до ОИК, както и тяхното обратно връщане до комисията по чл.242, ал.7 ИК, извършването на превоз с коли на СДВР с указано точно време на тръгване от изборните места до преброителния център на ОИК и точен основен и резервен маршрут; план-разстановка на СДВР рег. № я-45839 от 20.10.2011 г. на силите на СДВР, осъществяващи охрана на обществения ред и безопасност на движението по време и след приключване на изборите. При наличието на горепосочените предприети от ОИК-СО сериозни подготвителни действия във връзка с организация на изборния ден, влязло в сила решение на ЦИК № 1339-ПВР-МИ/24.10.2011 г. относно организацията на предаване на изборни книжа в ОИК-СО, липсата на отбелязани в протокола на ОИК-СО от 26.10.2011 г. за избор на общински съветници жалби и възражения, съдът приема, че ноторно известните факти на

струпване на членове на СИК пред Спортна зала „У.“ за предаване на книжа на ОИК-СО не водят до категоричен и несъмнен извод за опорочаване на изборния процес до степен да повлияят на изборния резултат. Безспорно многото на брой избирателни секции в Столична община - близо 1500, прави по-трудно обработването на данните от секционните протоколи и спазването на горепосочената процедура по множествен контрол на въвеждането на данните: от член на СИК, от отговорника на ИП при ОИК и от член на ОИК, при което за издаване на приемо-предавателна разписка следва да има пълно съвпадане на данните. Следва да се приеме, че наличието на подобен контрол по въвеждане на данните от всичките 1449 протокола на СИК в ИП на ОИК-СО е в полза на обществения интерес от установяване на действителните изборни резултати, докато струпването на хора има субективен характер. В идентичен смисъл са мотивите в т.2 от Решение № 12/13.12.2011 г. по к.д.№ 11/2011 г. на Конституционния съд „Допуснатите организационни слабости не са обусловили опорочаване вота на българските граждани и достоверността на обявения изборен резултат, макар изборната администрация, както централната, така и по места, да е била неподготвена и поради това изключително затруднена за едновременното провеждане на президентски и местни избори.”.

Жалбоподателите поддържат съществено нарушение на изборния процес поради присъствие на външни лица и *боравенето* им с изборни книжа - народните представители от ПП „ГЕРБ“ С. С. И. и И. Й. Б., които след приключване на изборния ден са присъствали в сградата на ОИК – СО в зала „У.“ и са *пренасяли чували* с изборни материали в нарушение на чл.20, ал.7 ИК. Съгласно чл.20, ал.7 ИК *на заседанията на ОИК* може да присъства по един застъпник на всяка партия. Съдът приема, че поддържаното нарушение „пренасяне на изборни чували” при подробно описаната по-горе процедура по предаване на изборните книжа от СИК на ОИК, съдържаща многократни гаранции за правилно въвеждане и отчитане на резултатите, не може да се отрази на крайния вот на избирателите. Безспорно съобразно чл.231, ал.1 ИК изборната документация се предава от СИК в ОИК единствено от представители на СИК. Процедурата гарантира проследяване от член на СИК на данните, въведени в ИП на ОИК, сверяване и потвърждаване на данни, издаване на разписка от оператор в ИП към ОИК, след което има последващо сверяване на данни от контролен член на ОИК. При

наличие на представени по делото 1449 секционни протокола без отбелязвания за жалби и възражения, вкл. в протокола на ОИК за избор на общински съветници от 26.10.2011 г., визираното „пренасяне на чували” касае недопустимо поведение на посочените лица, безспорно даващо повод за съмнения за намеса, но при гореизложените контроли и проверки *не може да се отрази* на крайния изборен резултат.

VI. Относно вида на изборните бюлетини:

По отношение оспорването на вида на изборните бюлетини, свързано с нарушаване тайната на вота чл.2, ал.1 и чл.202 ИК съдът намира възраженията за неоснователни. Съгласно чл.162, ал.1 ИК техническите образци на бюлетини за избор на общински съветници са утвърдени с решение на ЦИК – напр. решение № 173-МИ от 11.08.2011 г., № 449-МИ от 19.08.2011 г., № 1119-МИ от 07.10.2011 г., № 1129-МИ от 11.10.2011 г., като ЦИК е приела решение и относно фабричното сгъване на бюлетината в изборите за президент и вицепрезидент и в изборите за общински съветници и кметове на 23 октомври 2011 г. - № 1068-ПВР/МИ от 05.10.2011 г. и № 1117-ПВР/МИ от 07.10.2011 г. Установява се от протокол за изпитване № 171 от 21.10.2011 г. на [фирма], притежаващ сертификат за акредитация рег. № 8-ЛИ/24.02.2011 г., издаден от ИА „БСА”, съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2006, че са изпитани 4 броя проби от по два пробни листа с печат на бюлетина за кмет на кметство [населено място], [община], за кмет на [община], за общински съветници в [община] и за президент и вицепрезидент на Републиката за Благоевградски район. Установена е маса от $119/121^{+1} \text{ g/m}^2$. Този извод съответства на чл.162, ал.2 ИК.

При сравнение с екземплярите на бюлетините за избор на общински съветници (стр.165 – 166 от делото) същите не са направени от прозрачна хартия. Извършването на отбелязване със знак „x” върху бюлетината при правилно сгъване не би направило видим вота на избирателя в нарушение на забраната по чл.180, ал.2 ИК. В същия смисъл са изводите в т.4 от Решение № 12/13.12.2011 г. по к.д.№ 11/2011 г. КС, с което е отхвърлено искането на 71 народни представители от 41-вото Народно събрание за обявяване на избора на Р. А. П. и М. С. П. за президент и вицепрезидент на Р. Б., произведен на 23 и 30 октомври 2011 г., за незаконен.

VII. Относно удължаването на изборния ден:

Разпоредбата на чл.184 ИК регламентира началото и края на

изборния ден - от 6.00 часа до 19.00 часа. В случаите, когато след 19.00 часа пред изборното помещение има негласували избиратели, председателят и секретарят на СИК установяват техния брой и самоличност въз основа на предадени от избирателите документи за самоличност, след което последните се допускат да гласуват след 19.00 часа, но не по-късно от 20.00 часа. С решение № 1331-ПВР/МИ от 23.11.2011 г. на ЦИК е удължен изборният ден до 20.00 ч., а с последващо решение № 1336-ПВР/МИ ЦИК е удължила изборния ден до 21.00ч. Решение на ЦИК № 1331-ПВР/МИ/23.10.2011 г. е мотивирано с провеждането на изборите за президент и вицепрезидент и изборите за общински съветници и кметове на една и съща дата, повишената избирателна активност, както и по съображения от постъпилите жалби и сигнали от територията на Р. Б. за висок брой избиратели, намиращи се пред изборните помещения, за които съществува вероятност да не могат да упражнят конституционно гарантирано активно избирателно право. Т.е. мотивите изцяло са свързани с предоставяне на възможност на максимален брой гласоподаватели да упражнят правото си на глас, поради което е неприемливо, че с издаването му е допуснато такова съществено нарушение на изборния процес, което би довело до опорочаване на вота на избирателите. Съдът приема, че решение на ЦИК № 1331-ПВР/МИ/23.10.2011 г. не е издадено при съществено противоречие с нормата на чл.184, ал.2 ИК, тъй като е удължен изборният ден до 20.00 часа, когато член на СИК следва да събере документите на чакащи гласоподаватели до 20.00 часа, след което само тези гласоподаватели могат да упражнят правото си на гласуване до 21.00 часа. Идентични са съображенията в т.8 от Решение № 12/13.12.2011 г. по к.д.№ 11/2011 г. КС, с което е отхвърлено искането на 71 народни представители от 41-вото Народно събрание за обявяване на избора на Р. А. П. и М. С. П. за президент и вицепрезидент на Р. Б., произведен на 23 и 30 октомври 2011 г., за незаконен. К. съд е приел, че въпросното удължаване на изборния ден е осъществено с цел да се даде възможност на чакащите избиратели да упражнят основното си политическо право по Конституцията - избирателното. Допуснатото нарушение не е от такъв характер, че да доведе до решаваща промяна на крайния изборен резултат. Решението на Централната избирателна комисия за удължаване на изборния ден не е прието като съществено процесуално нарушение, отразяващо се на крайния изборен резултат и в последната практика на ВАС по Изборния кодекс - решение 16326/12.12.2011 г. по адм.д.№ 15001/11 г. на ВАС, IV отделение и решение № 16741/19.12.2011 г.

по адм.д.№ 14933/11 г. на ВАС, IV отд.

По изложените съображения съдът приема, че обжалваното решение е издадено от компетентен административен орган по смисъла на чл.243, ал.2 ИК във връзка с отменителното основание по чл.146, т.1 АПК, съдържа реквизитите по чл.244, ал.1 ИК и е подписан съобразно чл.245, ал.5 ИК, поради което не е допуснато нарушение по чл.146, т.2 ИК. При постановяването му не са допуснати съществени процесуални нарушения – нарушения на изборния процес, водещи до подмяна волята на избирателите или неправилно приложение на материалния закон съобразно чл.146, т.3 и т.4 АПК. Решението е съобразено с целта на закона съставът на общинския съвет като орган на местното самоуправление да отразява съразмерно волята на гласоподавателите.

Така мотивиран, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. град, I ОТДЕЛЕНИЕ, 2 състав:

Р Е Ш И :

ПОТВЪРЖДАВА на основание чл.267, ал.10 от Изборния кодекс
РЕШЕНИЕ на Общинската изборителна комисия - Столична община за избор на общински съветници, обективизирано в протокол на ОИК – СО от 26.10.2011 г.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба в седмодневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред ВАС на РБ.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: